

Działanie

Dobrostan Zwierząt

PROW 2014-2020

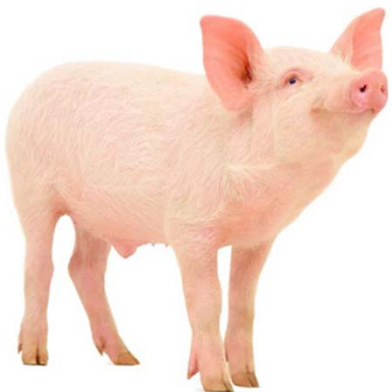

Katarzyna Zybert
MODR Oddział Siedlce

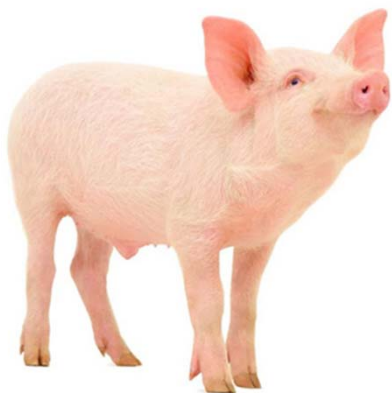
Celem działania jest zachęcenie rolników do stosowania podwyższonych (ponad obowiązujące standardy – minimalne wymogi prawne) warunków dobrostanu zwierząt.

Rolnikom udzielane jest wsparcie za realizację wymogów w zakresie dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad odpowiednie obowiązkowe wymogi wynikające z powszechnie obowiązującego prawa.

Wsparcie to ma na celu **zrekompensowanie** rolnikom dodatkowych poniesionych kosztów i utraconych dochodów w wyniku wprowadzenia praktyk hodowlanych związanych z podwyższonym dobrostanem zwierząt.

Płatności w ramach działania *Dobrostan* zwierząt nie uwzględniają kosztów inwestycji związanych ze zmianą warunków utrzymania zwierząt.

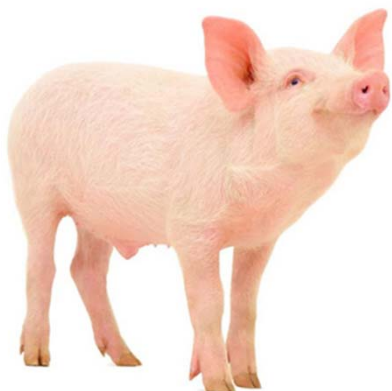

Nabór wniosków: w terminie składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich, czyli co do zasady od dnia 15 marca do dnia 15 maja (po tym terminie zmniejszenie płatności o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia)

Uruchomienie działania - 15 marca 2020 r.

Okres realizacji działania - działanie roczne, z możliwością kontynuacji w kolejnych latach.

Planowany budżet działania - 50 mln euro.

Pakiet 1. Dobrostan świń:

wariant 1.1. Dobrostan loch – zwiększona powierzchnia w budynkach

wariant 1.2. Dobrostan tuczników – zwiększona powierzchnia w budynkach

wariant 1.3. Dobrostan loch – dostęp do wybiegu

(dodatkowa opcja dla rolników realizujących wariant 1.1.)

wariant 1.4. Dobrostan tuczników – dostęp do wybiegu

(dodatkowa opcja dla rolników realizujących wariant 1.2.)

Warianty 1.3. i 1.4. nie będą wdrożone w 2020 r. ze względu na występowanie w Polsce afrykańskiego pomoru świń (ASF).

Pakiet 2. Dobrostan krów:

wariant 2.1. Dobrostan krów mlecznych – wypas

wariant 2.2. Dobrostan krów mlecznych utrzymywanych grupowo –

zwiększona powierzchnia w budynkach

wariant 2.3. Dobrostan krów mamek

Rolnik może realizować w danym roku równocześnie jeden lub więcej wariantów

Pakiet 1. Dobrostan świń

wariant 1.1. Dobrostan loch* – zwiększona powierzchnia w budynkach
– stawka płatności – 301 zł/lochę rocznie

wariant 1.2. Dobrostan tuczników – zwiększona powierzchnia w
budynkach
– stawka płatności – 24 zł/tucznika

* Locha – samica świni (*Sus scrofa*) po pierwszym wyproszeniu

Wariant 1.1 Dobrostan loch- zwiększona powierzchnia w budynkach

W gospodarstwie realizującym ten wariant, wszystkim lochom i loszkom po pokryciu, we wszystkich siedzibach stada zapewnia się:

- Powierzchnię bytową zwiększoną o co najmniej 20% w stosunku do minimalnej powierzchni, wymaganej na podstawie obowiązujących przepisów w tym zakresie.
- Wszystkie lochy nie są utrzymywane w systemie jarzmowym.
- Wszystkie lochy rolnik indywidualnie znakuje i rejestruje zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.
- Powierzchnia bytowa w budynkach inwentarskich dla innych grup technologicznych świń musi być zgodna z odpowiednimi obowiązkowymi wymogami.

Grupy technologiczne loch i loszek po pokryciu	NORMY KRAJOWE	DZIAŁANIE DOBROSTAN	INNE PARAMETRY	
	Kojec/ m ² /1 sz.	Kojec/ m ² /1 sz.	Stałe podłoże m ² /1 szt.	Max. pow otworów
Lochy w okresie porodu i odchowu prosiąt ssących	3,5	4,20		
Lochy utrzymywane pojedynczo (prośne od 4 tydz.)	-	2,70		
Lochy utrzymywane pojedynczo- wymiary kojca (m x m)	2 x 0,6	-		
Lochy luźne utrzymywane grupowo do 5 sztuk w kojcu	2,48	3,00		
Lochy luźne utrzymywane grupowo od 6 do 39 sz. w kojcu	2,25	2,70		
Lochy luźne utrzymywane grupowo powyżej 39 sz. w kojcu	2,03	2,40		
Lochy prośne utrzymywane grupowo do 5 sztuk w kojcu	2,48	3,00	1,30	15%
Lochy prośne utrzymywane grupowo od 6 do 39 sz. w kojcu	2,25	2,70	1,30	15%
Lochy prośne utrzymywane grupowo > 39 sz. w kojcu	2,03	2,40	1,30	15%
Loszki po pokryciu utrzymywane grupowo do 5 sz. w kojcu	1,81	2,20	0,95	15%
Loszki po pokryciu utrzymywane grupowo od 6 do 39 sz. w kojcu	1,64	2,00	0,95	15%
Loszki po pokryciu utrzymywane grupowo powyżej 39 sz. w kojcu	1,48	1,80	0,95	15%

Rolnik:

- posiada odpowiedni numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatność,
- na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach tego wariantu posiada co najmniej 1 lochę indywidualnie oznakowaną i zarejestrowaną (tj. oznakowaną zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt kolczykiem z indywidualnym numerem identyfikacyjnym lochy),
- nie utrzymuje loch w systemie jarzmowy,
- posiada opracowany przy udziale doradcy rolniczego Plan poprawy dobrostanu zwierząt;
- składa wniosek w aplikacji eWniosekPlus i zaznacza w nim, że ubiega się o płatność w ramach wariantu 1.1.; termin złożenia wniosku: 15 marca – 15 maja; do wniosku dołącza kopie odpowiednich stron Planu poprawy dobrostanu zwierząt,
- we wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej może wyrazić zgodę na udostępnienie przez ARiMR jego danych teleadresowych potencjalnym nabywcom prosiąt.

REALIZACJA

- Wszystkie świnie w gospodarstwie muszą być oznakowane i zarejestrowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie rejestracji i identyfikacji zwierząt,
- Wszystkie lochy rolnik indywidualnie znakuje i rejestruje zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- Rolnik, od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach tego wariantu do dnia 14 marca kolejnego roku, zapewnia wszystkim lochom i loszkom po pokryciu utrzymanym w gospodarstwie rolnym (wszystkie siedziby stad) ulepszone warunki dobrostanu, zgodnie z wymogami wariantu,
- Powierzchnia bytowa w budynkach inwentarskich dla innych niż lochy i loszki po pokryciu grup technologicznych świń musi być zgodna z odpowiednimi obowiązkowymi wymogami,
- Rolnik utrzymuje w gospodarstwie rolnym (jednocześnie) nie więcej loch, niż wynika to z Planu poprawy dobrostanu zwierząt.

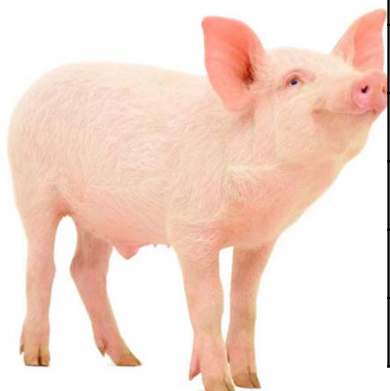

Wariant 1.2 Dobrostan tuczników- zwiększona powierzchnia w budynkach

W gospodarstwie realizującym ten wariant, wszystkim tucznikom, we wszystkich siedzibach stada zapewnia się:

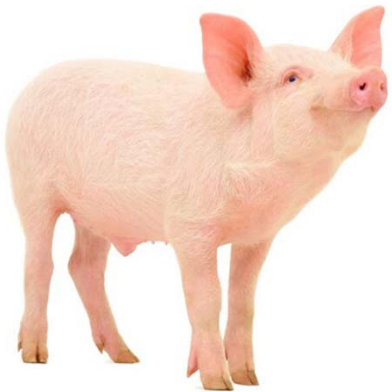
- Powierzchnię bytową zwiększoną o co najmniej 20% w stosunku do minimalnej powierzchni, wymaganej na podstawie obowiązujących przepisów w tym zakresie.

Tuczniki	NORMY KRAJOWE	DZIAŁANIE DOBROSTAN
	Kojec/ m ² /1 sz.	Kojec/ m ² /1 sz.
Do 10 kg	0,15	0,18
Powyżej 10 do 20 kg	0,20	0,24
Powyżej 20 do 30 kg	0,30	0,36
Powyżej 30 do 50 kg	0,40	0,48
Powyżej 50 do 85 kg	0,55	0,66
Powyżej 85 do 110 kg	0,65	0,78
Powyżej 110 kg	1,00	1,2

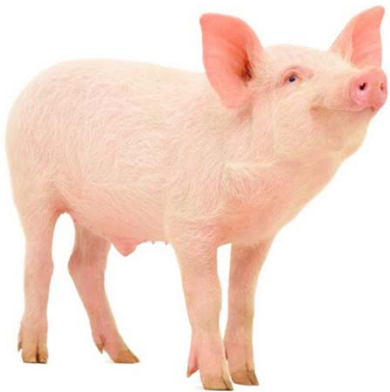
REALIZACJA

- Wszystkie świnie w gospodarstwie muszą być oznakowane i zarejestrowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie rejestracji i identyfikacji zwierząt,
- Rolnik od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach tego wariantu zapewnia wszystkim tucznikom utrzymywanym w gospodarstwie rolnym (wszystkie siedziby stad), ulepszone warunki dobrostanu zgodnie z wymogami wariantu,
- Powierzchnia bytowa w budynkach inwentarskich dla innych niż tuczniki grup technologicznych świń musi być zgodna z odpowiednimi obowiązkowymi wymogami,

REALIZACJA cd.

- Tuczniaki, do których przysługuje płatność dobrostanowa muszą pochodzić od loch „dobrostanowych” i nie mogły być utrzymywane w gospodarstwach nierealizujących Pakietu 1.
- Obowiązek zapewnienia ulepszonych warunków dobrostanu dotyczy także tych tuczników, do których nie przysługuje płatność dobrostanowa, gdyż pochodzą od loch „niedobrostanowych”,
- Tuczniaki, do których przysługuje płatność dobrostanową to te oddane z przeznaczeniem do uboju bezpośrednio do rzeźni lub z przemieszczeniem przez co najwyżej jednego pośrednika. Dopuszczony jest ubój w gospodarstwie.

Pakiet 2. Dobrostan krów

wariant 2.1. Dobrostan krów mlecznych* – wypas

– stawka płatności – 185 zł/krowę mleczną rocznie

wariant 2.2. Dobrostan krów mlecznych* utrzymywanych grupowo -
zwiększona powierzchnia w budynkach

– stawka płatności – 595 zł/krowę mleczną rocznie

wariant 2.3. Dobrostan krów mamek**

– stawka płatności – 329 zł/krowę mamkę rocznie

*krowa mleczna – samica bydła domowego (*Bos taurus*) typu użytkowego mlecznego lub typu użytkowego kombinowanego o mlecznym kierunku jej użytkowania, której wiek przekracza 24 miesiące;

**krowa mamka – samica bydła domowego (*Bos taurus*) typu użytkowego mięsnego lub typu użytkowego kombinowanego o mięsnym kierunku jej użytkowania, której wiek przekracza 24 miesiące

Pakiet 2.

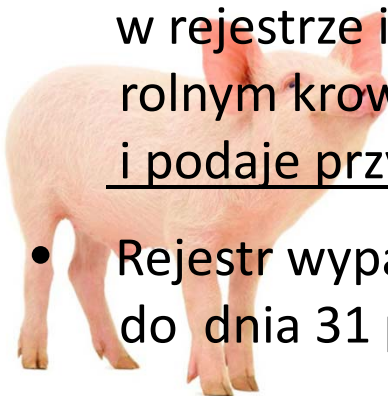
ZASADY

- Rolnik nie może posiadać w gospodarstwie rolnym (w żadnej z siedzib stad) krów w typie użytkowym kombinowany bez określenia kierunku jej użytkowania (mleczny lub mięsny).
- Bydło utrzymywane w gospodarstwie musi być oznakowane i zarejestrowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie rejestracji i identyfikacji zwierząt,
- Na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej posiada co najmniej jedną krowę.
- **Inne grupy technologiczne bydła, nie objęte Pakietem 2. muszą być utrzymywane zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi**

Wariant 2.1. Dobrostan krów mlecznych- wypas

- W okresie pomiędzy dniem 1 kwietnia a dniem 15 października wszystkie krowy mleczne utrzymywane w gospodarstwie rolnym są wypasane przez co najmniej 120 dni, przez co najmniej 6 godzin dziennie, bez uwięzi. Jeśli rolnik złoży wniosek po 1 kwietnia to okres, w którym realizuje ten wypas jest liczony od dnia złożenia wniosku,
- Krowy wypasane są na zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej trwałych użytkach zielonych lub gruntach ornych, na których występują trawy lub inne zielne rośliny pastewne,
- Rolnik prowadzi rejestr wypasu na formularzu udostępnionym przez ARiMR w rejestrze indywidualnie dla każdej utrzymywanej w gospodarstwie rolnym krowy mlecznej, zaznacza dni, w których nie była ona wypasana i podaje przyczyny jej niewypasania,
- Rejestr wypasu rolnik przekazuje do ARiMRw okresie od 16 października do dnia 31 października.

REALIZACJA

- Płatność obliczana jest przez ARiMR na podstawie danych z IRZ (liczba krów mlecznych utrzymywanych w gospodarstwie rolnym w okresie realizacji wariantu) i z danych z rejestru wypasu,
- Pełna stawka płatności dobrostanowej przysługuje do krowy, dla której zrealizowano wymóg 120 dni wypasu przez min. 6 godz. dziennie, na odpowiednich gruntach rolnych,
- Rolnik może dostać płatność „częściową” do krowy, która była wypasana przez mniej niż 120 dni:

Płatność „częściowa” wyliczana jest wg wzoru:

stawka płatności (zł/szt.) x liczba dni wypasu

120 dni

- Jeśli krowa była wypasana mniej niż 120 dni i jej niewypasanie w tym okresie nie jest usprawiedliwione w rejestrze wypasu przyczynami niezależnymi do rolnika, płatność do tej krowy obniża się o 1 % za każdy dzień takiego **nieuzasadnionego** braku wypasu.

REALIZACJA cd.

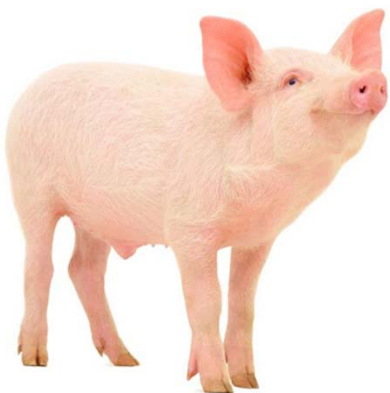
- Jeżeli w okresie realizacji wariantu Dobrostan krów mlecznych - wypas, zwierzęta zostaną przemieszczone do innego gospodarstwa realizującego wariant 2.1. i są tam wypasane, płatność dobrostanowa przyznawana jest proporcjonalnie do okresu przebywania i wypasania danej krowy w danym gospodarstwie,
- Łączna suma płatności dla danej krowy mlecznej, w przypadku realizacji wariantu 2.1. – wypas krów mlecznych, nie może przekroczyć stawki płatności za sztukę zwierzęcia w ramach tego wariantu tj. 185 zł/krowę mleczną rocznie,
- W przypadku, gdy o płatność z tytułu realizacji wariantu 2.1. Dobrostan krów mlecznych – wypas, w odniesieniu do danej krowy mlecznej, ubiega się kilku rolników, to płatność dobrostanowa w tym zakresie przysługuje rolnikom w kolejności wypasania tej krowy,

W ramach tego wariantu rolnik nie sporządza
Planu poprawy dobrostanu zwierząt.

Wariant 2.2. Dobrostan krów mlecznych* utrzymywanych grupowo - zwiększona powierzchnia w budynkach

Zapewnienie wszystkim krowom mlecznym (we wszystkich siedzibach stada) **utrzymywanym grupowo** zwiększonej powierzchni bytowej w budynkach inwentarskich, **o co najmniej 20%** w stosunku do minimalnej powierzchni, wymaganej na podstawie obowiązujących standardów w tym zakresie.

KROWY MLECZNE

Lp		Obowiązujące normy prawne	Wymogi obowiązujące w wariantcie 2.2
1.	<p>W systemie wolnostanowiskowym z wydzielonymi legowiskami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymiary wydzielonego legowiska • Powierzchnia opasowo-ruchowa 	<p>Długość- co najmniej 2,1 m, szerokość- co najmniej 1,1 m;</p> <p>-----</p>	<p>Długość- co najmniej 2,1 m, szerokość- co najmniej 1,1 m;</p> <p>Co najmniej 4 m²</p>
2.	<p>W systemie wolnostanowiskowym bez wydzielonych legowisk na ściółce</p>	<p>Co najmniej 4,5 m²</p>	<p>Co najmniej 5,4 m²</p>

REALIZACJA

- Bydło utrzymywane w gospodarstwie musi być oznakowane i zarejestrowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie rejestracji i identyfikacji zwierząt,
- Rolnik, od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach tego wariantu do dnia 14 marca kolejnego roku, zapewnia wszystkim krowom mlecznym utrzymywanym w gospodarstwie rolnym (we wszystkich siedzibach stad) ulepszone warunki dobrostanu, zgodnie z wymogami wariantu,
- Powierzchnia bytowa w budynkach inwentarskich dla innych niż krowy mleczne grup technologicznych bydła użytkowanego w kierunku mlecznym i dla krów mamek musi być zgodna z odpowiednimi obowiązkowymi wymogami,
- posiada opracowany przy udziale doradcy rolniczego **Plan poprawy dobrostanu zwierząt**
- Rolnik utrzymuje w gospodarstwie rolnym (jednocześnie) nie więcej krów mlecznych, niż wynika to z Planu poprawy dobrostanu zwierząt,

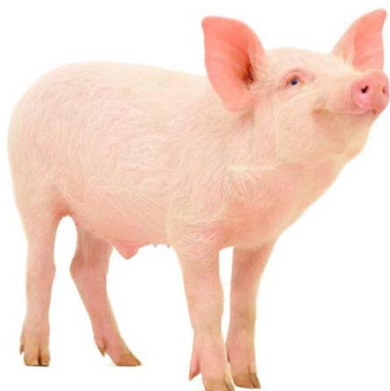
REALIZACJA cd.

- Płatność dobrostanowa w zakresie wariantu 2.2. przysługuje do średniej liczby krów mlecznych utrzymywanych w gospodarstwie rolnym w okresie od dnia złożenia wniosku w ramach tego wariantu do dnia 14 marca kolejnego roku, liczonej jako iloraz sumy dziennych liczb krów mlecznych i liczby dni w tym okresie,
- Liczbę krów mlecznych w ramach wariantu 2.2., do której przysługuje płatność dobrostanowa, ustala ARiMR na podstawie danych zawartych w systemie IRZ,
- ARiMR sprawdza (na podstawie danych z IRZ), czy w okresie realizacji wymogów nie została przekroczona maksymalna liczba krów mlecznych (stan dzienny), określona w Planie poprawy dobrostanu zwierząt,
- Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów w ramach danego wariantu, płatność dobrostanowa w części dotyczącej tego wariantu przysługuje w wysokości odpowiednio zmniejszonej.

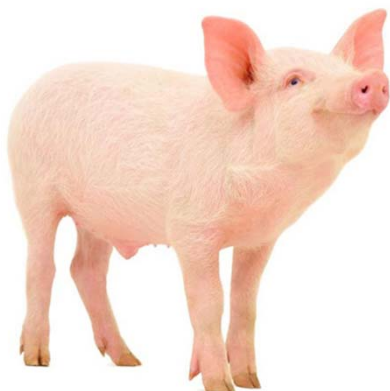
Wariant 2.3. Dobrostan krów mamek

W gospodarstwie realizującym ten wariant, wszystkim utrzymywanym w gospodarstwie rolnym (wszystkie siedziby stad) krowom mamkom, cielętom, jałówkom i opasom do 300 kg w typie użytkowym mięsnym zapewnia się co najmniej 140 dni wypasu w sezonie pastwiskowym (bez uwięzi) , a w okresie od dnia 16 października do 14 marca kolejnego roku – dostęp do środowiska zewnętrznego powiększonego o co najmniej 20% w stosunku do minimalnej powierzchni określonej dla bydła utrzymywanego systemie otwartym.

**Minimalna wielkość zewnętrznej powierzchni bytowej
(wybiegi, okólniki) udostępnionej w okresie zimowym bydłu mięsnemu.**

Lp		Normy krajowe	Działanie Dobrostan
1.	Cielęta	5 m ²	6 m ²
2.	Jałówki	10 m ²	12 m ²
3.	Opasy do 300 kg	-----	12 m ²
4.	Krowy	15 m ²	18 m ²

REALIZACJA

- W gospodarstwie nie mogą być zarejestrowane krowy w typie użytkowym kombinowanym bez określenia kierunku jej użytkowania (mleczny lub mięsny),
- Bydło utrzymywane w gospodarstwie musi być oznakowane i zarejestrowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie rejestracji i identyfikacji zwierząt,
- W okresie pastwiskowym tj. od dnia 1 kwietnia do dnia 15 października, bydło w typie użytkowym mięsnym/ mięsny kierunek produkcji tj. krowy mamki, cielęta, jałówki, opasy do 300 kg utrzymywane w gospodarstwie rolnym są wypasane przez co najmniej 140 dni na trwałych użytkach zielonych lub gruntach ornych, na których występują trawy lub inne zielne rośliny pastewne, bez uwięzi.
- Rolnik składa do ARiMR oświadczenie o zrealizowaniu wymogu wypasu letniego bydła w typie użytkowym mięsnym do dnia 31 października (jeśli przemieszczał bydło w celu wypasu do siedziby innego rolnika, to wskazuje miejsce tego przemieszczenia),

REALIZACJA cd.

- Posiada opracowany przy udziale doradcy rolniczego opracowuje Plan poprawy dobrostanu zwierząt, w którym wskazuje się wielkość powierzchni posiadanych wybiegów i okólników, na których będzie przebywało bydło użytkowane w kierunku mięsnym w okresie od dnia 16 października do dnia 14 marca kolejnego roku,
- Rolnik w okresie „zimowym” utrzymuje w gospodarstwie rolnym (jednocześnie) nie więcej krów mamek, cieląt, jałówek i opasów do 300 kg niż mu na to pozwala wielkość posiadanych powierzchni zewnętrznych udostępnianych dla tego bydła (wskazana w Planie poprawy dobrostanu zwierząt),
- Płatność przysługuje do średniej liczby krów mamek utrzymywanych w gospodarstwie rolnym przez rolnika w okresie od dnia 16 października roku złożenia wniosku o płatność dobrostanową do dnia 14 marca roku następnego, (iloraz sumy dziennych liczb krów mamek i liczby dni w tym okresie).

Materiały źródłowe:

- Materiały szkoleniowe Warunki i wymogi związane z realizacją działania „Dobrostan zwierząt” w ramach PROW 2014-2020;
- Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Dobrostan zwierząt” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI DOTYCZĄCYCH DZIAŁANIA „DOBROSTAN ZWIERZĄT” UDZIELAJĄ DORADCY ROLNICZY.

Lista doradców dostępna na stronie www.modr.mazowsze.pl

